

Yttrande över förslag om ändring av detaljplan för Lidingö kommun avseende Inre Kyrkviken samt beslut om tillstånd för anläggande av tennisbanor.

Inledning

Naturskyddsföreningen har tagit del av bl.a. Lidingö stads förslag om ändring av detaljplanen för Inre Kyrkviken (Planbeskrivning), genomförandebeskrivningen och förslaget till samråd (MSN/2009:1432). Förslaget innebär i korthet att Lidingö tennisklubb bör ges tillstånd att anlägga fyra utomhusbanor för tennis i omedelbar anslutning till Inre Kyrkviken.

Inledningsvis vill Naturskyddsföreningen i Lidingö betona den stora betydelse alla former av fysisk aktivitet har för människors hälsa, såväl den fysiska som den psykiska. God tillgång till orörd natur, grönområden, cykelbanor m.m. men givetvis också goda möjligheter för alla delar av öns befolkning att utöva olika former av idrott såsom ridning, fotboll, ishockey och tennis är nödvändiga förutsättningar för trivsel och god hälsa. Tennis är dessutom en populär aktivitet som engagerar många ungdomar. Föreningen är därför i princip positiv fler tennisbanor på Lidingö. Det är *placeringen* av de aktuella banorna vi vänder oss emot.

Till området längst in i Kyrkviken knyter sig en mycket stor del av Lidingös kulturvärde, sett i ett historiskt tidsperspektiv. Viken delar än idag ön i nästan två hälfter och präglar i grunden öns landskap. Dagens namn Lidingö ser vi som självklart. Men ursprungligen syftar det på Lydingarnas ö, de människor som bodde invid Kyrkviken. Denna vik karakteriserades tidigt av sina vassbevuxna stränder och gräsrika sluttningar. Deras bebyggelse kallad Lydinge, dagens Hersby, fick ge namn åt ön. För det är den skyddade, men ändå strategiska hamn som legat innerst i Kyrkviken som spelat en viktig roll för ön under forntid och medeltid. Det är själva hjärtat i ön sett på lång sikt. Vi menar att en så stor förändring av landskapsbilden, på en plats som är så viktig för vår hembygdshistoria, inte bör genomföras. Vi vill kraftfullt understryka att det finns alternativa platser att lokalisera tennisbanorna till.

Synpunkter

I och med de nya reglerna för strandskydd har det kommunala inflytandet ökat. Som föreningen i andra sammanhang har framhållit bör staden skydda sina stränder, såväl stränder med strandskydd som stränder inom planlagda områden. När det gäller frågan om strandskyddet ifrågasätter föreningen starkt om det i detta fall finns sådana särskilda skäl som krävs för ett upphävande av skyddet (7 kap 18 § MB). Enligt vår mening har området inte redan tagits i anspråk på ett sådant sätt att det saknar betydelse för strandskyddets syften och är inte heller väl avskilt från området närmast strandlinjen. Anläggningen behöver inte, för sin funktion, ligga vid vatten. Såvitt vi känner till har någon utredning av alternativ placering inte gjorts. Vi anser inte heller att verksamheten är av sådan art att den utgör "ett (annat) mycket angeläget intresse".

Kommunledningen har själv uttalat att grönområden och parker har stor betydelse för människors hälsa och spelar en viktig roll i den ekologiska hänsyn som eftersträvas i stadsplaneringen (Översiktsplan 2002 s. 62). I planen har Canadaängen bedömts som grönområde/park och Inre Kyrkviken som ekologiskt känsligt område. Promenadvägen längs Kyrkvikens strand är populär och mycket frekventerad och erbjuder en vacker utblick över den inre Kyrkviken. Visserligen har ingrepp gjorts i form av bl.a. båtbyggor, men den öppna vattenspegeln erbjuder hela året ett rikt fågelliv. Strandzonen är

värdefull och Canadaängen har stor betydelse som rekreatjonsområde 12 månader per år, inte bara för de närmast boende utan också för stora delar av öns befolkning. Det nu aktuella området har därför många värden som bör bevaras, vilket föreningen också tidigare framhållit (yttrande den 23 november 2008 över samrådshandlingen "Program för inre Kyrkviken"). En bevuxen naturmark tar också upp föroreningar och näringsämnen innan de når vattnet, en s.k. ekosystemfunktion. Träd, buskar och vass i strandzonen har alltså en mycket viktig roll för vattenkvaliteten, inte minst i ett vattenområde som i dag är hårt belastat av föroreningar.

Redan i november 2008 ansåg föreningen det angeläget att rena det starkt förorenade dagvatten som rinner ut i Kyrkviken. Vi såg positivt på de möjligheter som beskrevs i programmet för inre Kyrkviken men avvaktade med att förorda något av förslagen till dess en miljökonsekvensbeskrivning kunde presenteras. Vi avisade bestämt den då aktuella placeringen av tennisbanor mellan friskolan och vattnet. Vår inställning kvarstår.

Föreningen befarar nu att den hårdgörande yta som tennisbanorna onekligen kommer att innebära ytterligare försämring av vattenkvaliteten i Kyrkviken. Vi vill i sammanhanget påpeka att någon planering för toaletter och andra sanitära utrymmen i anslutning till tennisbanorna, förvånansvärt nog, inte verkar ha gjorts. Eftersom någon slutlig utformning av en reningsanläggning i området saknas vet vi inte hur mycket mark som måste tas i anspråk för detta ändamål. I vart fall bör en reningsanläggning finnas färdig innan beslut fattas om annat ianspråktagande av mark vid inre Kyrkviken.

Kritiska synpunkter på förslaget har framförts av Hembygdsföreningen och närboende. Kritiken växer, även från många boende i andra delar av ön, och ett flertal namninsamlingar pågår. Inte minst med hänsyn till den starka reaktionen anser vi att, även om samrådstiden har gått ut, kommunen bör inbjuda allmänheten till ett informationsmöte i frågan.

Sammanfattning

Enligt vår mening finns möjligheter till alternativa placeringar för tennisbanorna, vilket bör utredas. Vi motsätter oss därför starkt det aktuella förslaget och anser att förslaget bör återremitteras med begäran om utredning om alternativ placering av banorna. Vi anser också att Lidingö kommun bör inbjuda öns invånare till ett informationsmöte om tennisbanorna i Inre Kyrkviken.

Slutligen vill vi uttrycka vår förvåning över den ytterst begränsade tid som har stått till föreningens förfogande för detta yttrande.

Naturskyddsföreningen i Lidingö

Isak Isaksson
Ordförande